

POZNÁMKY K VI. KAPITOLE REGULE

... bratia nech si nič neprivlastňujú ... o almužne ... a chorých bratoch

Zásady vzťahu k peniazom (→ 4. kapitola) sa aplikujú aj na zásady vzťahu k nehnuteľnostiam a veciam. Svätému Františkovi ide predovšetkým o **nasledovanie Krista** (→ Mt 8,20), o úsilie nebyť vlastníkmi, čiže **zostať „menšími“ v ľudskej spoločnosti a žiť ako cudzinci a pútnici** (→ Test 24) ... chcel aby jeho synovia žili podľa zákonov platných pre pútnikov a prebývali v cudzom; pokojne šli svetom a mali vrúcnu túžbu po pravej vlasti (→ 2Cel 59) ...

Svätý František (v stredovekom zmyslení) okrem toho chápal pozemské dobrá (i nehnuteľnosti) ako léno, ktoré je vlastníctvom lénneho pána (→ Boha) a zaväzujú voči nemu povinnosťou úcty a služby. Privlastňovať si niečo z pozemských dohier je v tomto zmyslení vlastne neposlušnosťou či dokonca vzbúrou voči svojmu lénnemu pánovi.

Aj tu prebehol analogický vývoj - spočiatku to boli príležitostné - prechodné príbytky ako: Porciunkula (3Sp 32) alebo: Rivo Torto (1Cel 42 - 44) ... neskôr v súvislosti s evanjelizačnou činnosťou, vyžadujúcou si pobyt na mieste a narastajúcim počtom bratov, ako aj s potrebou starostlivosti o chorých a starých bratov sa objavujú stabilné príbytky (domy) a to: alebo darované (→ Kvietky 5) alebo aj pre bratov stavané (→ Test 24), prípadne bratmi budované, **vždy však mali byť skromné** (→ 2Cel 56) a vlastníctvo prenechané iným (→ 2Cel 57. 58) ... *podľa Regule ho (→ Krista) môžeme nasledovať tým, že nič nevlastníme i keď nemôžeme žiť bez užívania obydlí (→ 2Cel 59) ...*

... podobne vznikali aj pustovne: Fonte Colombo (→ Zd 110) ... Alverna (→ 1Cel 94) ...

Františkova úvaha o dokonale poslušnom rehoľníkovi prirovnaného k mŕtvoľe (→ 2Cel 152) ilustruje praktický cieľ a zmysel príkazu „nič si neprivlastňovať“ - byť vždy, kdekoľvek a celý (srdcom i telom) k dispozícii ...

Svätý František **požiadavku „žiť z almužny“ podmieňuje nedostačujúcou odmenou k živobytiu, ktorú bratia dostanú za prácu** (→ Test 5) ... inšpiráciou je opäť Pán Ježiš Kristus, ktorý sa stal chudobným a hosťom; žil z almužien spolu so svojimi učeníkmi ...

„ísť po almužne“ nebol iba prostriedkom živobytia a znamením dôvery v Božiu Prozreteľnosť ale aj prostriedkom zdokonaľovania sa (v pokore a trpezlivosti), apoštolátu a solidarity s obyčajnými ľuďmi ...

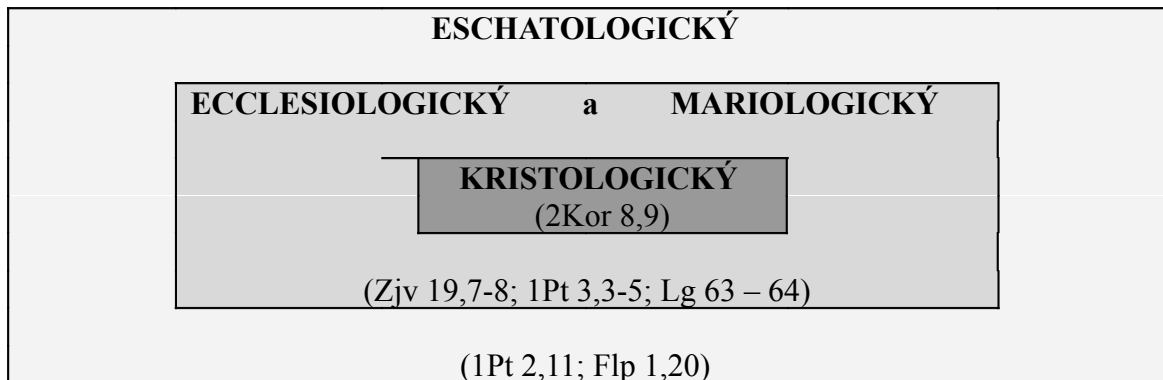
Svätý František uvádza v tejto kapitole **Chválu chudoby**: ... *Pán sa na tomto svete stal pre nás chudobným. To je tá vznešenosť najvyššej chudoby, ktorá vás, mojich najmilších bratov, ustanovila za dedičov a vládcov nebeského kráľovstva, na veci vás urobila chudobnými, ale povýšila čnosťami. Toto nech je váš podiel, ktorý vás vedie do krajiny žijúcich ... (Reg 6,3-5)*

ako z textu vyplýva, chudoba nie je cieľom, ale prostriedkom a nástrojom

→ k povýšeniu čnosťami (→ Mk 10,17-22)

→ k vovedeniu do krajiny žijúcich (→ Ž 142,6)

Teologické rozmery chudoby

V súčasnosti je, zdá sa dôležité, klásť dôraz na chudobu ako dôveru v Pána (→ 1Pt 5,7; Ž 54,23). Relatívnosť alebo dokonca absencia (ľudskej) moci, býva totiž často príčinou strachu, rezignácie, skepticizmu a pesimizmu; v dôsledku toho aj najrôznejších hriechov.

Bratstvo je „životným prostredím“ nášho zasväteného života Pánovi (1Kor 7,32) a je charakteristické vzťahmi „ako v rodine“ (→ Reg 6,7) ba dokonca svätý František predstavuje materskú lásku ako model vzťahov medzi bratmi (→ Reg 6,8).

Prípadný nedostatok hmotného zabezpečenia či akákoľvek núdza nemá byť nikdy dôvodom k napätiu v bratskom spoločenstve; ak sa pociťuje má byť preklenutá srdečnou náklonnosťou, ktorá by otvorila bratov voči sebe navzájom a mohli si tak s dôverou vyjadriť svoje potreby (→ 1Cel 42). A naopak prípadný dostatok hmotného zabezpečenia nikdy nemá nahradiť srdečnú náklonnosť a vzájomnú otvorenosť (→ 2Cel 69)

Záverom kapitoly hovorí svätý František o tých, ktorí najviac potrebujú túto bratskú lásku a to o chorých ... v Napomenutiach vyhlasuje za blahoslaveného takého, *ktorý dokáže milovať svojho chorého brata, čo sa mu nevládze odvdáčiť, ako zdravého, ktorý sa mu odvdáčiť môže* (24)

tiež ku (každému) chorému bratovi (→ NReg 10,3-4) sa obracia s požiadavkou aby *túžil byť takým, akým ho chce mať Pán, zdravého či chorého* (→ Lk 5,12-13) a *rozčulovanie sa či hnev na Boha alebo na bratov, ustarostené dožadovanie sa liekov ...* označuje za *zvedenie zlým* (duchom) znamenie telesného zmýšľania ... v pozadí tohto Františkovo postoja je opäť túžba nasledovať Krista, *ktorý niesol naše choroby a našimi bôľmi sa obťažil* (→ Iz 53,4).

... *Hoci som si dobre vedomý, Margita moja, že v mojom doterajšom živote bolo toho toľko zlého, že si plne zasluhujem, aby ma Boh opustil, nikdy neprestanem dôverovať v jeho nesmiernu dobrotu a pevne dúfam ... keď sa táto moja trpezlivosť spojí so zásluhami Pánovho prehorkého utrpenia (ktoré aj zásluhami aj spôsobom nekonečne prevyšuje všetko moje utrpenie), zmierni mi v očistci zaslúžené tresty a z Božej štedrej dobroty zväčší trochu aj moju odmenu v nebi ... buď teda pokojná, dcéra moja, a nemaj o mňa prílišnú starosť, nech sa so mnou na tomto svete deje čokoľvek. Nemôže sa stať nič, čo by nechcel Boh. A čo chce on, je v skutočnosti to najlepšie, aj keby sa nám to zdalo zlé ...* z listu sv. Tomáša Morusa (1477 – 1535) ktorý napísal vo väzení dcére Margite